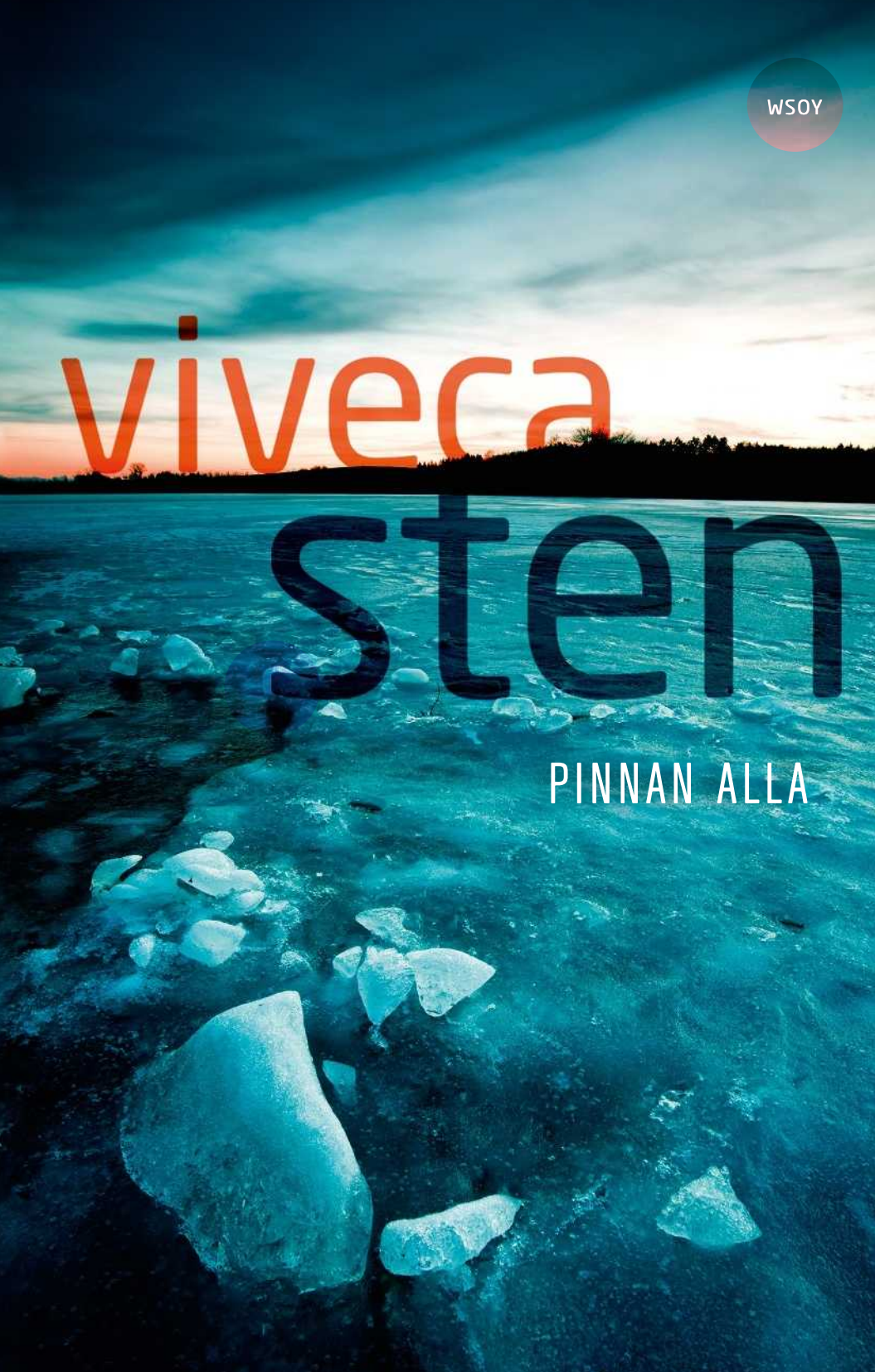
WSOY
viveca
sten
PINNAN ALLA

viveca sten

PINNAN ALLA

SUOMENTANUT
SIRKKA-LIISA SJÖBLOM

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos
I grunden utan skuld

© VIVECA STEN 2010
First published by Forum, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency, AB, Sweden

ISBN 978-951-0-39690-2
PAINETTU EU:SSA

Leolle,
perheen ikiomalle yhden miehen show'lle!

1. LUKU

Lauantai, 4. marraskuuta 2006

Marianne seisahtui eteiseen. Kengät olivat sikin sokin. Vaistomaisesti hän kumartui ja järjesti ne siististi vierekkäin. Sitten hän tuijotti riviä, josta Linan vaaleat Timberlandit puuttuivat.

Tyhjä kohta pelotti. Miksei Lina ollut tullut illalla kotiin?

Mietteliäänä Marianne noukki pipon, joka oli heitetty nurkkaan. Tytär levitteli tavaroitaan ympäriinsä, ei järjestyksen häivää. Ainakin Lina voisi ilmoittaa, jos aikoi olla yön poissa.

Entä jos jotain oli sattunut?

Ajatus iski kyntensä Marianneen, ja hän vetäisi henkeä.

Entä jos Lina oli mennyt polkupyörällä nurin ja loukannut itsensä? Pyöräillessä kaatui tähän vuodenaikaan helposti. Kapeat hiekkatiet muuttuivat syksyllä iljanteisiksi. Marianne oli kehottanut Linaa varovaisuuteen, kun tämä lähti Hammarstenille Trouvilleen.

Väkisin huoli täytti rinnan. Sydän alkoi jyskyttää, pulssi kiihtyi kiihtymistään ja huone kieppui silmissä.

Rauhoitu, Marianne sanoi itselleen. Hengitä.

Polvet täristen hän meni viihtyisään maalaiskeittiöön ja vajosi tuolille. Edelliskesänä hän oli maalannut pinnatuolit laiturilla auringossa. Lina oli auttanut. Linan bikinit olivat tahriintuneet maaliin, ja he olivat nauraneet.

Marianne nousi ja otti lasin tiskipöydän yläkaapista juodakseen tilkan vettä. Hengitys tasaantui. Lina oli tietysti yhä Hammarstenilla. Totta kai oli. Missä muuallakaan?

Kahvinkeittimen tuttu kurlutus tiskipöydällä rauhoitti. Marianne ottaisi mukillisen kahvia ja joisi sen kaikessa rauhassa. Sen jälkeen kellon pitäisi olla suunnilleen kahdeksan. Silloin hän soittaisi Hanna Hammarstenille ja varmistaisi, että Lina oli jäänyt ilmoittamatta yöksi.

Niin kuin nuorilla naisilla oli tapana.

Sitten hän ja Hanna nauraisivat yhteisymmärryksessä niin kuin vain kaksi äitiä saattoi tehdä, kun nuoret käyttäytyvät kaikkien odotusten mukaan.

Marianne hymyilisi nolona itselleen ja ahdistukselleen, ja Lina motkottaisi jälkeenpäin, että hän oli oikea kanaemo.

”Lakkaa huolehtimasta”, Lina sanoisi. ”Älä hössötä. Olen jo iso tyttö.”

Hanna tietäisi täsmälleen, miltä Mariannesta tuntui. Kaikki äidit huolehtivat. Erityisesti tytärten äidit. Se kuului asiaan.

Marianne oli luullut valvomisen ja levottomien öiden loppuvan, kun Lina kasvaisi aikuiseksi. Miten väärässä hän oli ollutkaan. Nykyään, kun Marianne pyöri unettomana sängyssä pystymättä nukahtamaan ennen Linan kotiintuloa, hän joskus kaipasi pikkulapsivuosia, jolloin pahinta mitä saattoi tapahtua oli tytön herääminen painajaiseen. Silloin riitti halaus ja ehkä vellipullo. Elleivät ne tepsineet, Lina kannettiin vanhempien sänkyyn, jossa hän nukahti pian uudelleen. Hintana oli pienten kovien potkujen sataminen selkään koko yön, mutta viime vuosien kalvavaan levottomuuteen verrattuna se ei ollut mitään.

Kahvi oli valunut.

Taas Marianne katsoi kelloa. Viisitoista vaille kahdeksan. Kahdeksalta hän soittaisi. Ei minuuttiakaan myöhemmin. Oli edelleen varhaista, mutta hän ei pystynyt odottamaan kauempaa.

Mariannen iso sininen keramiikkamuki oli etumaisena hyllyllä. Pelkkä lempimukin näkeminen sai kaiken tuntumaan taas normaalilta. Kaksi sokeripalaa ja kunnon loraus maitoa, niin kahvi oli valmista. Se oli makeaa ja vahvaa, juuri sellaista mistä hän piti. Tuntui jo paljon paremmalta.

Marianne hymähti. Mitä hän oikein oli ajatellut? Mitä muka

voisi tapahtua Sandhamnissa, saarella jonka Lina tunsi kuin omat taskunsa? Tyttöhän löytäisi kotiin vaikka unissaan.

Heidän luotaan kylästä Trouvilleen saaren itäpäähän oli runsaat kaksi kilometriä matkaa. Mitä sellaisella lyhyellä matkalla voisi tapahtua?

Marianne hörppäsi taas kahvia ja pudisti päätään. Hän oli hätäillyt turhaan. Tämä ei ollut suinkaan ensimmäinen kerta, kun Lina oli jäänyt yöksi parhaalle kaverilleen ja unohtanut soittaa. Linaa oli luultavasti alkanut laiskottaa, kun olisi pitänyt lähteä kotiin. Oli helpompi yöpyä Louisella etenkin, kun ulkona oli pilkkopimeää. Kunnon katuvalaistusta ei ollut, ja useimmat talot oli suljettu talveksi. Vapaa-ajanasukkaita näkyi vähän, vaikka oli syysloma.

Hajamielisenä Marianne hämmensi lusikalla suurta mukiaan. Sokeri oli kertynyt pohjalle. Hän katsahti puuhellaa, joka oli säilytetty heidän remontoidessaan hänen äidiltä perimäänsä vanhaa saaristotaloa. Hiillos oli yöllä sammunut, mutta muuri oli edelleen haalea. Se varasi lämpöä uskomattoman hyvin.

Marianne nousi, latoi puita pesään ja sytytti uuden valkean. Syksyisin ja talvisin tuntui erityisen kodikkaalta syödä aamiaista tulen rätistessä taustalla. Saattoi tulla hyytävän kylmää, kun tuuli puhalsi pohjoisesta. Silloin oli onni, että oli sekä puuhella että vanhat kaakeliuunit ruokasalissa ja olohuoneessa.

Marianne katsoi vielä kerran kelloa. Kolmea vaille kahdeksan. Hän ei kestänyt enää. Puhelin kädessään hän näppäili numeron.

”Haloo.” Uninen ääni vastasi kolmannen hälytyksen jälkeen. Hanna.

Mariannen omatunto alkoi heti kolkuttaa. Hän oli herättänyt Hannan aivan turhaan.

”Marianne tässä hei. Anteeksi että häiritsen. Halusin vain kysyä, onko Lina teillä. Hän ei tullut yöllä kotiin eikä hän ole tietenkään soittanut. Tiedän että tämä on tyhmää mutta haluan vain varmistaa, että kaikki on hyvin.”

Linjalla oli hiljaista.

Vain pari sekuntia, mutta siinä oli sekunti liian kauan.

Taas Mariannen henkeä salpasi.

”Lina? Ei hän ole meillä. Hän lähti eilen kymmenen maissa. Eikö hän ole tullut kotiin?” Yllätys kuului selvästi Hannan äänestä. ”Odota niin käyn katsomassa.”

”Käy”, Marianne kuiskasi. ”Ole kiltti.”

Hanna laski luurin ja katosi. Marianne puristi puhelinta niin että sormia särki.

Hanna palasi linjalle.

”Olen pahoillani”, Hanna sanoi. ”Asia on kuten arvelinkin. Lina ei ole täällä. Louise sanoo, että hän pyöräili kotiin elokuvan loputtua. Oletko varma ettei hän makaa sängyssään?”

Marianne ei pystynyt vastaamaan. Hän yritti muodostaa sanoja, mutta kieli ei totellut. Silmissä vilisi.

Missä hänen tyttönsä oli?

2. LUKU

Perjantai, 22. helmikuuta 2007

”Asutko sinä Sandhamnissa kesäisin? Minulla on yksi tuttu siellä.”

Nuori nainen puhua pulputti huomaamatta, ettei saanut vastausta.

Nora Linde toivoi, ettei olisi antanut ylipuhua itseään tulemaan Henrikin lääkärikollegan juhliin. Henrik oli melkein heti hävinnyt joidenkin kavereidensa suuntaan, ja Nora yritti nyt rupatella niitä näitä tuntemattoman naisen kanssa, joka oli ainakin kymmenen vuotta häntä nuorempi. Naisen ruskea tukka oli leikattu muodikkaasti kerroksittain ja lyhyt hame korosti sorjia sääriä.

Nora tunsi itsensä vanhaksi ja rupsahtaneeksi.

Hän ei muistanut, milloin oli viimeksi käynyt kuntosalilla, ja hänen vaalea paašikampauksensa oli jo kauan ollut leikkauksen tarpeessa. Kymmenen vuotta pikkulasten äitinä ja kokopäivätyö pankkijuristina olivat vaatineet veronsa. Tilannetta ei yhtään helpottanut se, että hänen puolisonsa mieluummin omistautui lääkärinuralleen ja aktiiviselle kilpapurjehdusharrastukselleen kuin hoiti oman osansa kotitöistä.

Noran pikkumusta ei ollut uusi eikä muodikas, mutta hän ei ollut viitsinyt hankkia uutta. Ei Henrikin vuoksi.

Linden perheessä oli viimeiset puoli vuotta vallinnut kalsea tunnelma. Syynä oli Noran päätös pitää Villa Brand, jonka hänen naapurinsa ja varamummonsa Signe Brand oli testamentannut hänelle. Kun Henrik oli vaatinut Sandhamnin tuloväylän suulla

sijaitsevan talon myyntiä voidakseen ostaa isomman ja hienomman asunnon Saltsjöbadenista, Nora oli kieltäytynyt.

Koko syksyn he olivat ponnistelleet. Kuin kaksi kohteliasta, ventovierasta ihmistä he olivat yrittäneet käyttäytyä normaalisti. Kunnianhimoisina vanhempina ne olivat käyneet Adamin jalkapallomatseissa ja Simonin tennisotteluissa ja teeskennelleet kaiken olevan hyvin. Nora ja Henrik olivat eläneet tunnetyhjiössä, mikä toimi hetkellisesti mutta ei pitkän päälle.

”Anteeksi, taisin pudota kärryiltä”, Nora sanoi ollakseen vaikuttamatta epäkohteliaalta. Ei ollut tämän herttaisen nuoren naisen syytä, ettei Noralla ja hänen aviomiehellään mennyt hyvin.

Nainen hymyili leveästi.

”Ei se mitään. Tiedän että olen kova höpöttämään. Sanoin juuri, että minulla on tuttu Sandhamnissa. Tai pikemminkin Mariella on, parhaalla ystävälläni, jonka kanssa tulin tänne. Hän on sairaanhoitaja.”

”Vai niin.” Nora yritti teeskennellä kiinnostunutta. Hän siemaisi vaaleanpunaista drinkkiään ja nyökkäsi kannustavasti.

”Marie on miehen kanssa jolla on talo Sandhamnissa. Saaristossa on hurjan kaunista, eikö olekin? Oli miten oli, miehellä on talo siellä vaimonsa kanssa.”

”Vaimonsa kanssa?”

Noran puhekumppani näytti syylliseltä.

”Voi sentään, ei ehkä olisi pitänyt sanoa mitään.” Nainen vaikutti äkkiä epävarmalta. ”Marien miesystävä on vielä naimisissa, mutta aikoo jättää vaimonsa. On lykännyt eroa vain lasten takia.”

”Niinpä tietysti”, Nora mutisi. Mikä vastaus ei kuulostaisi idioottimaiselta? Keskustelu oli merkillinen. Mitä sanotaan ihmiselle, joka paljastaa ystävänsä salasuhteen ventovieraalle puhekumppanille?

”Marie on kuolettavan rakastunut. Mies on oikea unelmien prinssi, tumma ja komea. Ja kaiken lisäksi lääkäri, ei hassumpaa vai mitä?” Nainen iski Noralle merkitsevästi silmää ja otti ison kulauksen lasistaan.

”Lääkäri”, Nora toisti.

”Niin. Varsinainen namupala.”

”Mikä hänen nimensä on?”

”Sitä minun ei kai pitäisi kertoa. Marie haluaa pitää suhteen salassa, kunnes mies on puhunut vaimolleen. Mutta ei kai kertominen voi niin vaarallista olla.”

”Ei”, Nora säesti, ”ei kertominen ole vaarallista.” Yhtäkkiä oli tärkeää saada tietää nimi.

”Miehen nimi on Henrik. Hän työskentelee röntgenlääkärinä Danderydin sairaalassa.”

Nainen hymyili Noralle ja vei lasin taas huulilleen.

3. LUKU

TV3:n Efterlyst-ohjelman tunnussävel kajahti ilmoille, ja ruutuun ilmestyivät Hasse Aron tutut kasvot. Miehen takana oli pöytä, jonka ääressä ohjelman toimittajat hoitivat tehtäviään.

”Tervetuloa takaisin seuraamme”, Hasse Aro sanoi vakavasti. ”Illan viimeisenä aiheena on Sandhamnissa kadonnut tyttö.” Hasse Aro katsoi papereitaan ja jatkoi. ”Lina Rosén katosi pimeänä myrsky-yönä viime syksynä. Pienellä Sandhamnin saarella kaukana ulkosaaristossa asuu vakituisesti vajaat satakaksikymmentä ihmistä, mutta saarella käy vuosittain satatuhatta matkailijaa. Sandhamn on kesäparatiisi, kuuluisa kauniista hiekkarannoistaan ja upeista purjehduskilpailuistaan.”

Hasse Aro rykäisi, ja kamera zoomasi entistä lähemmäs hänen kasvojaan. Juontajan ilme oli huolestunut, äänensävy murheellinen.

”Nyt saarelaisia piinaa kadonneen Lina Rosénin kohtalo.”

Ruutuun ilmestyi valokuva sievästä nuoresta naisesta, joka näytti noin kaksikymmenvuotiaalta. Hänellä oli pitkä vaalea tukka, ja hän istui aurinkotuolissa. Valkoinen pusero korosti ruskeutusta, tyttö hymyili iloisesti kameralle. Taustalla siinsivät kalliot ja hiekkaranta. Tyttö näytti istuvan verannalla meren äärellä.

”Linan vanhemmat näkivät tyttärensä elossa viimeisen kerran perjantaina kolmas marraskuuta viime vuonna. Lina oli silloin lähdössä ystävättärensä luokse saaren kaakkoiskulmaan Trouvillen mökkialueelle. Ystävättären mukaan Lina lähti pyöräilemään kotiin kymmenen aikaan illalla. Sen jälkeen hänestä ei ole tehty havaintoja. Poliisin ponnisteluista huolimatta Lina on edelleen kadoksissa.”

Nyt katsojille näytettiin panoraamakuvaa Sandhamnin tuloväylältä. Kamera lähti liikkeelle Värdshuset-ravintolan puurakennuksesta, liukui Ångbåtsbrygganin ohi ja pysähtyi Kuninkaallisen pursiseuran vuonna 1887 rakennettuun punaiseen kerhotaloon.

Missään ei näkynyt ketään. Kesäisin Ångbåtsbrygganin kioskilla kiemurteli tavallisesti pitkä jono, mutta nyt kioski oli suljettu harmaalla metallisella turvakaihtimella. Kävelykadun puodit oli lukittu tukevilla munalukoilla.

Paikan yllä lepäsi synkkä tunnelma kuin muistuttaen siitä, etteivät nuoren naisen etsinnät olleet tuottaneet tulosta.

Sitten kamera zoomasi valkoiseen omakotitaloon ja puhujaääni kuvaili Lina Rosénin kotia. Rosénit olivat vanha sandhamnilaissuku, talo oli kuulunut suvulle vuosikymmeniä.

Kamera jätti vitkaan talon ja liukui pitkin tenniskenttien takaista metsää, mistä Trouvillen tie alkoi. Tuota tietä pitkin Lina Rosén oli pyöräillyt katoamisiltanaan.

Hasse Aro kääntyi kohti nelikymppistä poliisia, joka oli ilmestynyt hänen viereensä. Mies oli pitkä ja harteikas, ja hänellä oli lyhyeksi leikattu vaalea tukka. Hän vaikutti sympaattiselta. Silmien ympärillä oli hienoja naururyppyjä.

”Thomas Andreasson, sinä työskentelet rikosylikonstaapelina Nackan poliisissa ja olet ollut mukana tutkinnassa alusta saakka. Mitä voit kertoa meille?”

Poliisi karaisi kurkkuaan.

”Vanhemmat löysivät Linan polkupyörän pyhäinpäivänä, siis päivä sen jälkeen kun Lina nähtiin viimeksi elossa. Etsintöjä jatkettiin useita vuorokausia, mutta tytöstä ei löydetty jälkeäkään.”

”Osallistuiko etsintöihin vapaaehtoisia?”

”Osallistui, saarelaisista oli suuri apu. Monet ilmoittautuivat vapaaehtoisiksi, ja tutkimme etsintäketjujen avulla koko saaren.”

”Miten Sandhamnin kaltaisella pikkusaarella ylipäätään on mahdollista kadota?”

Thomaksen kasvoille kohosi apea ilme. Hän huoahti ennen kuin vastasi.

”Olen samaa mieltä, sellaista ei pitäisi voida tapahtua. Mutta

ikävä kyllä ei ole löytynyt mitään, mikä selittäisi, missä Lina on ollut nämä katoamisensa jälkeiset lähes neljä kuukautta.”

”Onko hän voinut hukkua?”

”Se ei ole mahdotonta. Kuten sanoit, hänen katoamisensa aikoihin riehui kova myrsky. Jos hän jostain syystä lähti vesille, vene on saattanut kaatua. Me pyydämme nyt vihjeitä yleisöltä. Tutkinta on ajautunut umpikujaan.”

Hasse Aro katsoi suoraan kameraan.

”Kaikkia, jotka mahdollisesti tietävät jotakin Lina Rosénin katoamisesta, pyydetään ottamaan pikimmiten yhteyttä joko tähän ohjelmaan tai poliisiin. Linan vanhemmat ovat luvanneet palkkion ratkaisevasta vihjeestä.”

Tunnussävel kajahti jälleen, ja ruudun alareunaan ilmestyi teksti, jonka mukaan ohjelma oli uusinta eikä vihjeitä voitu ottaa vastaan.

Thomas Andreasson nojautui taaksepäin sohvalla asunnossaan Gustavsbergissa Tukholman ulkopuolella. Hän tyhjensi hitaasti kahvimukinsa ja pohti näkemäänsä ohjelmaa.

Jollain selittämättömällä tavalla Lina Rosén oli tuona marraskuun yönä kadonnut jäljettömiin. Oli satanut ja tuullut kovaa, ulkosaaristolle tyypillinen syysmyrsky. Vasta usean päivän kuluttua tuuli oli tyyntynyt ja meri saanut takaisin normaalin sinisen värinsä.

Tilanteen vakavuus oli selvinnyt poliisille vasta kun melkein kaksi vuorokautta oli jo kulunut. Vanhemmat olivat etsineet Linaa ensin itse, ennen kuin olivat soittaneet lauantai-iltana poliisille. Ohjesäännön mukaan suuretsintöjä ei aloitettu ennen kuin henkilö oli ollut kateissa vähintään kaksikymmentäneljä tuntia. Kadonnut nuori löytyi hyvin usein kavereidensa luota. Siksi Linankin vanhempia oli rauhoiteltu sanomalla, että tytär luultavasti palaisi kotiin vuorokauden kuluessa.

Kun etsinnät oli sitten aloitettu täydellä teholla, arvokasta aikaa oli kulunut hukkaan.

Suuri joukko poliiseja oli lähetetty Sandhamniin tutkimaan

saari läpikotaisin. Mukaan oli otettu useita poliisikoiria, mutta voimakas myrsky oli vaikeuttanut suuresti etsintöjä. Rankkasateessa koirien oli ollut melkein mahdoton löytää mitään. Sade oli huuhtonut tehokkaasti pois kaikki jäljet ja hajut, saari oli ollut kuin vedellä ja saippualla pesty.

Kaatosateessa Thomas kollegoineen oli tutkinut saaren apunaan Linan epätoivoiset vanhemmat ja heidän ystävänsä ja naapurinsa. Viimein Thomas oli saanut suostuteltua uupuneet vanhemmat kotiin lepäämään. Linan äiti oli ollut niin kalpea että oli näyttänyt olevan pyörtymäisillään. Oli parempi että poliisit saivat keskittyä työhönsä, Thomas oli selittänyt. Jonkun oli oltava paikalla siltä varalta, että Lina kaikesta huolimatta ilmestyisi kotiin. Vastahakoisesti Rosénin pariskunta oli taipunut.

Thomas muisti vieläkin, kuinka viima oli tunkeutunut vaatteiden alle ja kuinka sormet ja varpaat olivat kohmettuneet. Lämpötila oli ollut nollan vaiheilla, mutta mereltä vyöryvä kosteus sai saaristossa ilman aina tuntumaan kylmältä. Korkeat männyt olivat taipuneet tuulessa niin että vanhat oksat olivat natisseet.

Hitaasti ja järjestelmällisesti etsijät olivat kolunneet saaren rannat. Vapaaehtoisten avulla oli kammattu metsä Västeruddin ja Trouvillen välissä. Etsintää oli jatkettu sodanaikaisten suljettujen bunkkereiden ja talveksi lukittujen vapaa-ajanasuntojen liepeillä. Jos oli herännyt pienikin epäilys, etsijät olivat pysähtyneet. Vaivoja ei ollut säästetty.

Viimein eräs koirapoliiseista oli katsonut Thomasta ja pudistanut päätään.

”Ei kannata”, mies oli sanonut. ”Hän voi maata vaikka meren pohjassa. Koirien on saatava levätä, ne ovat näännyksissä.”

Thomas oli tiennyt miehen olevan oikeassa.

Siitä huolimatta hän ei ollut halunnut luovuttaa. Hän oli nähnyt epätoivon Marianne Rosénin katseessa, ja hän tiesi täsmälleen, miltä naisesta tuntui. Yhtä epätoivoinen Thomas oli ollut, kun oli eräänä aamuna löytänyt kolmikuisen tyttärensä kylmänä ja elottomana sängystä ja kaikki elvytysyritykset olivat olleet turhia.

Parin päivän kuluttua etsinnät oli keskeytetty. Kaikki mahdolliset paikat oli tutkittu, mutta Lina Rosén oli kadonnut kuin maan nielemänä.

Vähitellen tutkinta oli jätetty lepäämään.

Poliisien yleinen käsitys oli, että tyttörukka oli hukuttautunut ja että ruumis oli huuhtoutunut merelle. Muuta järkevää selitystä ei ollut. Linan parhaan ystävän Louisen eräät lausunnot tukivat ajatusta.

Thomas oli tehnyt kaikkensa tytön löytämiseksi, turhaan. Lina oli ja pysyi poissa.

Thomas suoristautui huokaisten. Kello oli paljon, hänen olisi pitänyt mennä nukkumaan jo aikoja sitten.

Avun pyytäminen *Efterlystin* tapaisessa ohjelmassa oli iso askel, mutta Linan vanhemmat olivat luultavasti valmiita tekemään mitä vain tyttärensä löytämiseksi.

Ja kukapa saattoi moittia heitä, Thomas ajatteli ja otti kaukosäätimen sammuttaakseen television.

4. LUKU

Heti kun he olivat tulleet kotiin ja lastenvahti oli lähtenyt, Nora räjähti. Hän oli onnistunut hillitsemään itsensä juhlissa, mutta enää se ei onnistunut.

”Sairaanhoitaja. Kuinka banaali sitä oikein voi olla? Etkö mitään parempaa keksinyt?”

Käsivarret ristissä rinnalla Nora mulkoili miestään. Hän ja Henrik seisoivat rivitaloasuntonsa eteisessä Saltsjöbadenissa. He olivat itse tapetoineet eteisen hennon vaaleansiniraitaisella tapetilla. Nora oli odottanut Adamia ja hänellä oli ollut yllään maalarinsortsit, joihin iso vatsa mahtui. Kuinka hän olikaan iloinnut hienoista tapeteista, jotka oli löytänyt kesäalesta.

Henrik ei vastannut.

Näki selvästi, että Noran räjähdys oli tullut hänelle yllätyksenä. Lähinnä Henrik muistutti lasta, joka on jäänyt kiinni tehtyään jotain kiellettyä.

Nora ei pystynyt hillitsemään itseään. Julmat, karkeat sanat ryöppysivät hänen suustaan, normaalisti hän ei ikinä käyttänyt tällaista kieltä.

”Miten sinä saatoit? Kaiken sen jälkeen mitä on tapahtunut. Olen tehnyt kaikkeni saadakseni liittomme toimimaan. Olen ponnistellut kuin idiootti meidän vuoksemme, ja sinä heität kaiken menemään jonkun nätin panon takia!”

”Anteeksi, ei ollut tarkoitus että saisit tietää tällä tavalla.” Henrik väisti Noran katsetta.

”Mikä sitten oli tarkoitus? Millaista tapaa olit suunnitellut?” Nora sylkäisi kysymykset suustaan. ”Että olisit lopulta kertonut

että haluat eron jonkun hoitsun takia? Vai että olisit vain paneskellut enkä minä olisi saanut koskaan tietää?”

Henrik vaikeni. Hän irrotti toisella kädellään solmionsa ja pani sen eteisen pöydälle. Hitaasti hän riisui puvuntakin ja ripusti sen huolellisesti henkarille.

Nora pani hieman katkerana merkille, kuinka hyvännäköinen Henrik edelleen oli. Tummine hiuksineen ja klassisine profiileineen mies näytti aivan samalta kuin heidän tavatessaan yli kaksitoista vuotta sitten.

Komea naimisissa oleva mies ja lääkäri. Varsinainen namupala, niin kuin Noran keskustelukumppani oli sanonut.

”Vastaa!” Nora kiljui. ”Mitä olit suunnitellut?”

Noran ääni särkyi. Hän vajosi istumaan portaille ja kätki kasvonsa käsiinsä.

”Et nuku sängyssämme tänä yönä, ettäs tiedät”, Nora sanoi pitkän hiljaisuuden jälkeen. ”Voit nukkua sohvalla.”

Henrik ei hangoitellut vastaan. Hän katsoi Noraa alistuneena.

”Usko pois, olen todella pahoillani että tässä kävi näin. En halunnut satuttaa sinua.”

Nora ei vastannut.

”Huomenna matkustan poikien kanssa Sandhamniin”, Nora sanoi viimein. ”On hiihtoloma, pidän pari lomapäivää. Toivottavasti asut muualla, kun palaamme takaisin. En halua nähdä sinua täällä enää koskaan. Tuliko selväksi?”

”Et kai voi vain heittää minua ulos?” Henrik näytti hämmentyneeltä. ”On tämä minunkin kotini. Minullakin on oikeus asua täällä.”

”Sen oikeuden sinä olet menettänyt. Sinua ei kaivata täällä.”

Nora kostutti huulia kielellään. Suuta kuivasi niin että oli vaikea puhua.

”Voit kai asua uuden tyttöystäväsi luona, hän varmaan ilahtuisi. Hänhän vain odottaa, että pääsee muuttamaan hienoon taloosi Sandhamniin.”

Nora veti syvään henkeä ja katsoi Henrikiä tiukasti silmiin.

”Haluan eron. Mahdollisimman pian.”

Noralta karkasi hysteerinen naurahdus. Sitten hän kätki taas kasvot käsiinsä.

”Lähde”, hän kuiskasi tukahtuneesti.

”Mutta entä pojat, täytyyhän sinun sentään ajatella Adamia ja Simonia!”

”Paraskin puhumaan. Ajattelitko kertaakaan perhettäsi, kun menit sänkyyn sen naisen kanssa? Ajattelitko?”

”Rauhoitu”, Henrik sanoi ja ojensi kätensä koskettaakseen Noraa. ”Meidän on puhuttava tästä.”

Nora kavahti kauemmas.

”Älä koske minuun, älä enää ikinä koske minuun!”

Nora nousi, avasi eteisen kaapin ja otti esiin urheilukassin.

”Sanon lapsille, että päivystät etkä voi tulla Sandhamniin. He ovat kuulleet sen niin monta kertaa, että se menee täydestä.”

Nora otti esiin toisenkin kassin katsomatta Henrikiä.

”He ovat tottuneet siihen, ettei heidän isällään ole aikaa heille”, Nora virkkoi ilmaan niin kuin Henrik ei olisi ollut paikalla. ”Häivy.”

SANDHAMN 1899

Ohuet huulet erkanivat paljastaen keltaiset hampaat.

Hän näyttää aivan luurangolta. Ajatus juolahti Gottfridin mieleen lupaa kysymättä. Hän tunsi oitis syyllisyyttä siitä, että ajatteli kuolevasta isästään siten, mutta se oli ukonrahjukselle oikein.

Laiha ruumis lojui pielusten varassa päästävedettävässä. Uutimet oli vedetty puoliksi eteen, ja vain niukasti päivänvaloa siilautui sisään. Siksi huoneessa oli hämärää, varjot olivat syvät ja ääriviivat sumeat. Isän tummat silmänaluset korostuivat.

Isä makasi peitto vedettynä leukaan. Lakana oli taitettu paksun täkin reunan yli, ja kirjailtujen kukkaköynnösten vieressä erottui kankaaseen kuulumatonta, kuivunutta punaista.

”Tules tänne.” Isä viittasi Gottfridille. Isän sänky oli kamarissa. Siellä oli rauhallista, mutta se oli kumminkin lähellä kyökkiä, missä perhe enimmäkseen oleskeli.

Gottfrid vitkasteli muttei rohjennut kieltäytyä. Pelko oli lujassa.

Gottfrid kavahti isän löyhkäävää hengitystä. Isä haisi happamelta, kuin kalliolle huuhtoutuneelta ja kevätauringossa käyneeltä levältä. Äiti oli levitellyt kamariin laventelipusseja, mutta ne eivät riittäneet peittämään lemua.

Gottfrid nielaisi kätkeäkseen inhonsa. Hän oli sentään jo yksitoista, ei mikään pikkulapsi enää. Hän sipaisi lakin päästään ja astui sisään.

”Tules tänne”, isä käski uudestaan. Entisen arvovallan kaiku viipyi huoneessa.

Gottfrid siirtyi likemmäs.

Isä rupesi yskimään. Yskä kuulosti erilaiselta kuin Gottfridin

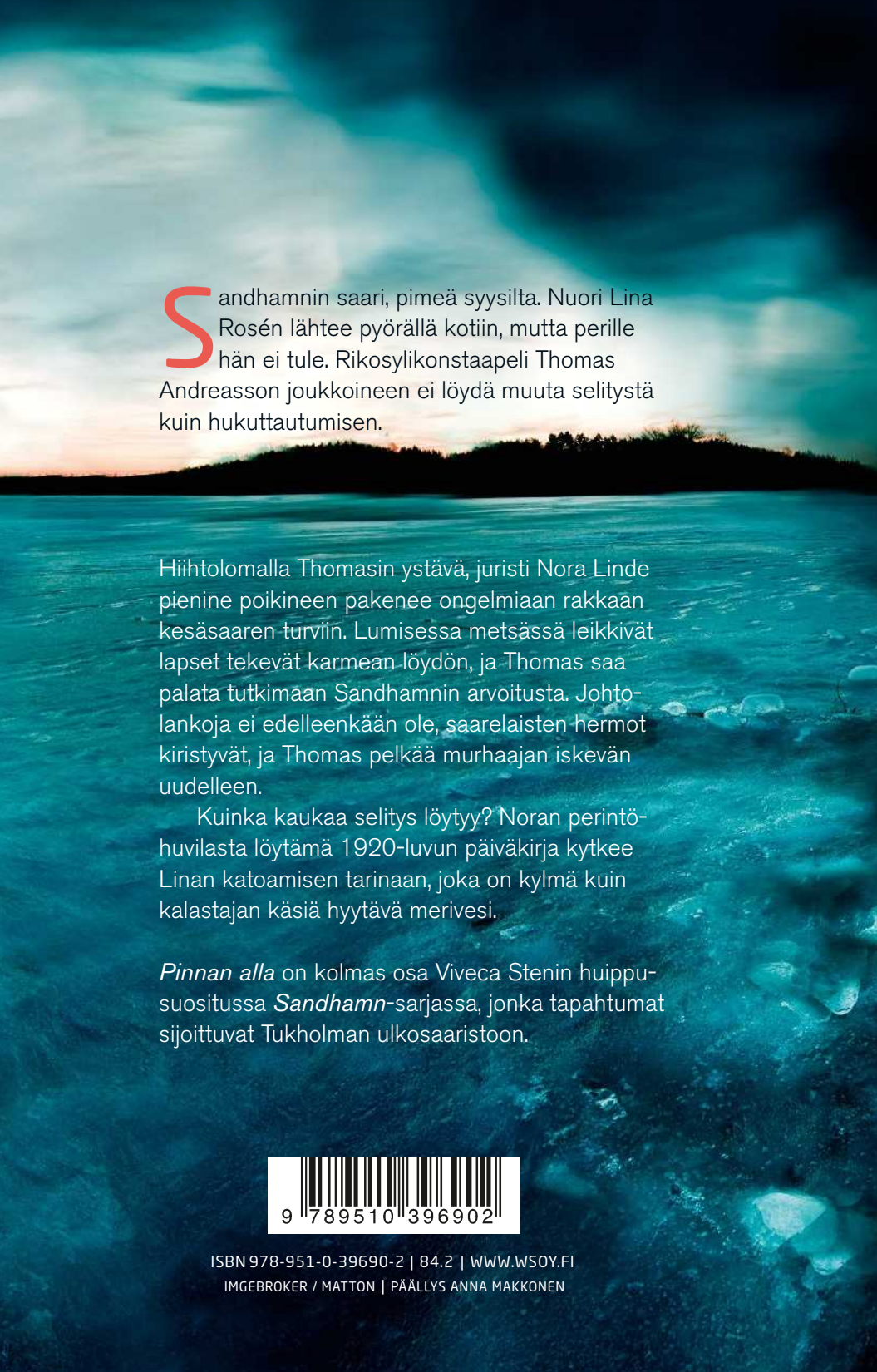

Sandhamnin saari, pimeä syysilta. Nuori Lina Rosén lähtee pyörällä kotiin, mutta perille hän ei tule. Rikosylikonstaapeli Thomas Andreasson joukkoineen ei löydä muuta selitystä kuin hukuttautumisen.

Hiihtolomalla Thomasin ystävä, juristi Nora Linde pienine poikineen pakenee ongelmiaan rakkaan kesäsaaren turviin. Lumisessa metsässä leikkivät lapset tekevät karmean löydön, ja Thomas saa palata tutkimaan Sandhamnin arvoitusta. Johtolankoja ei edelleenkään ole, saarelaisten hermot kiristyvät, ja Thomas pelkää murhaajan iskevän uudelleen.

Kuinka kaukaa selitys löytyy? Noran perintöhuvilasta löytämä 1920-luvun päiväkirja kytkee Linan katoamisen tarinaan, joka on kylmä kuin kalastajan käsiä hyytävä merivesi.

Pinnan alla on kolmas osa Viveca Stenin huippusuosituissa *Sandhamn*-sarjassa, jonka tapahtumat sijoittuvat Tukholman ulkosaaristoon.

9 789510 396902

ISBN 978-951-0-39690-2 | 84.2 | WWW.WSOY.FI
IMGEBROKER / MATTON | PÄÄLLYS ANNA MAKKONEN